

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening Ruimte

Plangebied: Wijnkoperstraat, Gorinchem

Opstellers B. Verhoeven

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening Ruimte

Ondertitel	Plangebied: Wijnkoperstraat, Gorinchem
Opstellers	B. Verhoeven
Datum	23-01-2017
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20170123v01
Aantal pagina's	27
Opdrachtgever	Van Wijnen Projectontwikkeling West B.V.
Contactpersoon	K. Toussaint
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Verhoeven, B. 2017. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening Ruimte. Plangebied: Wijnkoperstraat, Gorinchem. Rapportkenmerk ER20170123v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2017

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	6
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming	7
2.2 Verordening Ruimte	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Het plangebied.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	13
4.1 Wet natuurbescherming	13
4.2 Verordening Ruimte	13
5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	15
5.1 Algemeen.....	15
5.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	16
5.3 Soorten Habitatrichtlijn	17
5.4 Andere soorten	20
6 Conclusies en aanbevelingen.....	23
6.1 Beschermde gebieden	23
6.2 Beschermde soorten	23
7 Geraadpleegde bronnen	25
7.1 Literatuur.....	25
7.2 Internet.....	25
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	27

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Van Wijnen Projectontwikkeling West B.V. heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd. Het plangebied voor deze natuurtoets is genaamd Wijkoperstraat Gorinchem (zie ook Afbeelding 1). De aanleiding voor dit verzoek is dat Philadelphia het initiatief heeft genomen voor de ontwikkeling van een woongebouw aan de Wijkoperstraat in het westen van Gorinchem. Het woongebouw bestaat uit drie bouwlagen en zal onderdak bieden aan 36 cliënten van Philadelphia. Naast de individuele woonruimtes wordt een aantal gemeenschappelijke ruimtes gerealiseerd. Met het oog op de toekomst biedt het bestemmingsplan tevens de mogelijkheid om op termijn in plaats van de zorgappartementen 25 reguliere appartementen te realiseren (Bron: Toelichting Bestemmingsplan Woongebouw Wijkoperstraat, 20 september 2016). Dit kan schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden.

1.2 Doel

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande activiteiten leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening Ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeelt. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samen gevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden; per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime, “andere soorten”, betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau (ook wel “nationaal beschermde soorten” genoemd). Als bevoegd gezag zijn de provincies vrij om soorten uit deze derde categorie zwaarder of juist minder zwaar te beschermen. Hiernaast geldt dat voor alle soorten ten alle tijde de algemene zorgplicht van kracht is. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs verwacht van men kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

1 www.rvo.nl

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 hectare of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze natuurtoets blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 Verordening Ruimte

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In tegenstelling tot de Wnb kent het NNN geen juridisch kader, maar

planologisch kader. Het NNN is verankerd in bestemmingsplannen middels de provinciale Verordening Ruimte. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent een uniform beschermingsregime in alle provincies. Het beschermingsregime van overige beschermde op provinciaal niveau gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied is gelegen op aan de Wijnkoperstraat, Gorinchem, te Zuid-Holland. Het betreft een groenstrook grenzend aan het Gijs van Andelpark gelegen in de Gildewijk.

Afbeelding 1: Ligging en begrenzing (geel) plangebied.

3.2 Het plangebied

- Het plangebied bestaat uit een groenstrook tussen de Wijnkoperstraat en het Gijs van Andelpark. De bomen binnen het plangebied bestaan voornamelijk uit essen, gewone esdoorns, (schiet)wilgen, enkele platanen en coniferen en een berk. De ondergroei bestaat voornamelijk uit braam, gewone vlier en rode kornoelje.
- Het plangebied is omheind met een circa 1,5 meter hoog hekwerk.

- Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom.
- Binnen het plangebied staat geen bebouwing of zijn andere verhardingen te vinden.
- Binnen het plangebied is oppervlaktewater afwezig. Wel grenst er een watergang aan de noordkant van het plangebied.
- Verlichting is langs het plangebied aanwezig in de vorm van enkele lantaarnpalen aan de Wijnkoperstraat.

Zie bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

3.3 *Voorgenomen ontwikkelingen*

De aanleiding voor dit verzoek is dat Philadelphia het initiatief heeft genomen voor de ontwikkeling van een woongebouw aan de Wijnkoperstraat in het westen van Gorinchem. Het woongebouw bestaat uit drie bouwlagen en zal onderdak bieden aan 36 cliënten van Philadelphia. Naast de individuele woonruimtes wordt een aantal gemeenschappelijke ruimtes gerealiseerd. Met het oog op de toekomst biedt het bestemmingsplan tevens de mogelijkheid om op termijn in plaats van de zorgappartementen 25 reguliere appartementen te realiseren. Het plangebied wordt hiervoor bouwrijp gemaakt.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

De meest dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden zijn het Lingegebied en Diefdijk-Zuid, op circa 2,8 km ten noordoosten van het plangebied³. Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000 gebieden niet in gevaar brengen. Negatief effect (door emissie, geluid, trilling of verlichting) op bovengenoemde gebieden valt uit te sluiten op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De wet wordt niet overtreden.

4.2 *Verordening Ruimte*

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

De meest dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebied ligt op ruim 800 meter ten zuidwesten van het plangebied. Het betreft bestaande en nieuwe natuur bij Avelingen⁴. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van negatieve impact op de wezenlijke waarden en kenmerken van de bovengenoemde gebieden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2.2 Overige gebieden

Provincie Zuid-Holland onderscheidt naast het NNN ook belangrijke weidevogelgebieden⁵. Het meest dichtstbijzijnde belangrijke weidevogel gebied bevindt zich op 2,5 km ten noordoosten van het plangebied. Dit is het poldergebied tussen Arkel en de A27.

³ <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

⁴ <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/EHS>

Op basis van de afstand van dit gebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van negatieve impact op bovengenoemd gebied.

Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 26-10-2016 door B. Verhoeven en op 17-01-2017 door A. van Meurs en B. Verhoeven, ecologisch deskundigen⁵ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker, zaklamp en spiegel onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. Voor zover bekend zijn andere bronnen met relevante informatie afwezig. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

⁵ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Buizerd	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Havik	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Huismus	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Ransuil	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Roek	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Sperwer	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Steenuil	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Wespendief	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels met vaste rust- of verblijfplaats	1 - 5 km

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 23-01-2017.

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

Het plangebied is ongeschikt voor vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen, in het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Potentieel geschikte verblijfplaatsen of functioneel leefgebied zijn tijdens het verkennend veldonderzoek niet aangetroffen. Het braamstruweel is voor huismus als functioneel leefgebied potentieel geschikt, echter zijn in de directe omgeving ruim voldoende vergelijkbare alternatieven aanwezig.

Het plangebied is ongeschikt voor vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen. Tijdens het veldbezoek werden twee boomnesten van ekster aangetroffen in een plataan. In de directe omgeving daarvan werd een paartje ekster waargenomen, waarschijnlijk zijn deze nesten dus nog in gebruik bij eksters. Andere boomnesten of geschikte hollen werden niet aangetroffen, waardoor soorten met jaarrond beschermde nesten in bomen zijn uit te sluiten. Ook is er gelet op roestplaats van ransuil, maar deze werd niet aangetroffen. Daarnaast is de ligging van het plangebied, in stedelijk gebied, ongunstig voor de meeste soorten. Als functioneel leefgebied heeft het plangebied geen essentiële functie, in de directe omgeving zijn voldoende alternatieven beschikbaar.

Het plangebied is wel potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene soorten. In een plataan werden tijdens het veldbezoek twee eksterne nesten aangetroffen. Verscheidene algemene vogels zijn waargenomen in en om het plangebied tijdens het veldbezoek: roodborst, houtduif, ekster,

winterkoning, koolmees, pimpelmees, merel en heggenmus. Nesten van deze vogels vallen (in dit geval) alleen tijdens het broedseizoen (globaal 15 maart t/m 15 juli) onder de bescherming van de Wnb.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen kan worden uitgesloten. Aanwezigheid van vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen kan worden uitgesloten. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing Wnb is niet nodig.

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van deze vogels vallen (in dit geval) alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de Wnb. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 juli).

5.3 Soorten Habitatrichtlijn

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Bever	Grondgebonden zoogdieren	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	0 - 1 km
Kamsalamander	Amfibieën	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	1 - 5 km
Rivierrombout	Insecten - Libellen	0 - 1 km

Tabel 3: Waargenomen habitatrichtlijn soorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 23-01-2017.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 *Grondgebonden zoogdieren*

Verblijfplaatsen en functioneel leefgebied voor beschermde grondgebonden zoogdieren zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden op basis van het bronnenonderzoek ook niet verwacht. Voor bever ontbreken geschikte watergangen, de watergang grenzend aan het plangebied is stilstaand water en tijdens het eerste veldbezoek volledig begroeid met kroos en is derhalve ongeschikt. Ook het feit dat het plangebied is gelegen midden in de bebouwde kom draagt bij aan ongeschiktheid van het gebied voor deze soort. Grondgebonden zoogdieren die vallen onder het beschermingsregime “andere soorten” worden behandeld in hoofdstuk 5.4.2.2.

5.3.2.2 *Vleermuizen*

Binnen het plangebied ontbreekt bebouwing, daardoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen uitgesloten. Enkele bomen in het plangebied leken mogelijk potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. Doordat er nog veel blad aan de bomen hing tijdens het veldbezoek op 26 oktober 2016 kon geen juiste inschatting worden gemaakt. Op 17 januari 2017 is een extra veldbezoek gebracht om vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen te beoordelen. Tijdens dit veldbezoek zijn ten opzichte van het eerste veldbezoek geen nieuwe hopen of spleten aangetroffen. Wel zijn potentieel geschikte hopen en spleten die tijdens het eerste veldbezoek ook zichtbaar waren gecontroleerd met behulp van een zaklamp en spiegel. Deze werden mede door de aanwezigheid van het vele spinnenrag en het ontbreken van uitwerpselen ongeschikt bevonden (zie Afbeelding 2). Het plangebied met aangrenzende watergang is potentieel geschikt als functioneel leefgebied, echter niet essentieel, omdat in de directe omgeving voldoende vergelijkbare alternatieven aanwezig zijn. De opgaande begroeiing in het plangebied hebben een lijnvormige structuur en is potentieel geschikt als deel van een vliegroute⁶, echter niet essentieel omdat in de directe omgeving, met name het Gijs van Andelpark (grenzend aan het plangebied), voldoende (lijnvormige) structuren aanwezig zijn.

⁶ Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute teveel energie (te ver omvliegen of te onbeschermt). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen. Bron: Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis.

Abbeelding 2: Binnenzijde van een holte welke is ontstaan door inrotting. Foto: A. van Meurs / Ecoresult B.V.

5.3.2.3 Overige soorten

De overige soorten zijn op basis van het aanwezige habitat en de afwezigheid van water niet te verwachten binnen het plangebied. Het plangebied is ongeschikt als voortplantingsplaats en functioneel leefgebied voor beschermde soorten amfibieën en reptielen, binnen het plangebied is oppervlaktewater afwezig. De watergang grenzend aan het plangebied is periodiek volledig begroeid met kroos, wat de kwaliteit van het water niet ten goede komt. Kamsalamanders prefereren voedselarme poelen of afgesloten wateren, dit is binnen het plangebied of in de directe omgeving afwezig. Rugstreeppad is een soort van ruderaal, zandige terreinen, dit is binnen het plangebied of in de directe omgeving afwezig. Heikikker en poelkikker zijn uit te sluiten op basis van de kwaliteit van de watergang grenzend aan het plangebied, de volledige bedekking kroos maakt het ongeschikt voor deze soort. Rivierrombout plant zich voort in de rivieren en grote beken, dit is niet aanwezig binnen en in de directe omgeving van het plangebied.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

In deze effectbeoordeling worden uitsluitend de habitatrichtlijnsoorten behandeld waarvoor het plangebied – op basis van dit oriënterend onderzoek – potentie voor biedt. Vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van alle habitatrichtlijnsoorten kan worden uitgesloten. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het

aanvragen van een ontheffing Wnb is niet nodig. Aanbevolen wordt om nieuwe (buiten)verlichting zo te positioneren dat verstrooiing van dit kunstlicht naar de aangrenzende watergang en het park niet voorkomt. Dit om effecten op voornamelijk (nacht)actieve dieren, waaronder vleermuizen, te minimaliseren.

5.4 Andere soorten

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling Zuid-Holland
Alpenwatersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Nee
Bastaardkikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Meerkikker	Amfibieën	0 - 1 km	Ja
Schubvaren	Vaatplanten	0 - 1 km	Nee
Grote modderkruiper	Vissen	0 - 1 km	Nee
Bosmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Bunzing	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Dwergmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Haas	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Konijn	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Ree	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Veldmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Vos	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Wezel	Zoogdieren	0 - 1 km	Ja
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Hermelijn	Zoogdieren	1 - 5 km	Ja
Waterspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	Nee
grote vos	Insecten - Dagvlinders	1 - 5 km	Nee
Beekrombout	Insecten - Libellen	1 - 5 km	Nee

Tabel 4: Waargenomen Andere soorten § 3.3 Wnb binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 23-01-2017.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied is geen sprake van ecologisch beheerde terreinen, geen natuurvriendelijke

slootkanten, geen hoogveen of voedselarme bodem. Bebouwing ontbreekt binnen het plangebied waardoor beschermde muurflora (schubvaren, muurbloem) zijn uitgesloten.

5.4.2.2 *Zoogdieren*

Voor waterspitsmuis ontbreken watergangen met een goede waterkwaliteit en goed ontwikkelde oevervegetatie binnen en in de directe omgeving van het plangebied.

Het plangebied is wel geschikt voor algemene soorten waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten (spits)muizen.

5.4.2.3 *Overige soorten*

In het plangebied worden geen alpenwatersalamander, grote modderkruiper, grote vos of beekrombout verwacht. Alpenwatersalamander prefereren voedselarme poelen of afgesloten wateren. De grote modderkruiper komt voor geïsoleerde wateren in het landelijke gebied met verlandingsvegetaties en een dikke sliblaag of ondiepe overstromingsvlakten. Deze habitats zijn afwezig in het plangebied. De NDFF waarneming van grote vos heeft zeer waarschijnlijk betrekking op een zwerver. Van beekrombout zijn in de omgeving alleen enkele waarnemingen bekend uit de Sliedrechtse Biesbosch.

Het plangebied is wel geschikt voor algemene soorten waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt zoals de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

5.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is enkel geschikt voor nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en (spits)muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 Wet natuurbescherming

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op Natura 2000-gebieden. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

6.1.2 Verordening Ruimte

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en belangrijke weidevogelgebieden. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

Vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen en bomen kan in het plangebied, en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ontwikkelingen, worden uitgesloten. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

Algemene vogels

Het plangebied is geschikt voor voortplantingsplaatsen algemene vogelsoorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. In gebruik zijnde nesten mogen in principe nooit worden verstoord. Door buiten het broedseizoen (grootweg 15 maart – 15 juli) te werken zijn schadelijke effecten op nesten van algemene vogels te voorkomen.

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

Vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van alle habitatrichtlijnsoorten kan in het plangebied, en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ontwikkelingen, worden uitgesloten. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

Aanbevolen wordt om nieuwe (buiten)verlichting zo te positioneren dat verstrooiing van dit kunstlicht naar de aangrenzende watergang en het park niet voorkomt. Dit om effecten op voornamelijk (nacht)actieve dieren, waaronder vleermuizen, te minimaliseren.

6.2.3 Andere soorten

Het plangebied is enkel geschikt voor nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt ten alle tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en (spits)muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 *Literatuur*

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

7.2 *Internet*

Beschermde gebieden

- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

Kadastrale informatie

- <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/index.html>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <http://app.quickscanhulp.nl/>

Natuurwetgeving en Soortenstandaards

- www.rvo.nl
- <http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/flora-en-faunawet-ffw/ontheffing-vrijstelling/soortenstandaard/beschikbare>

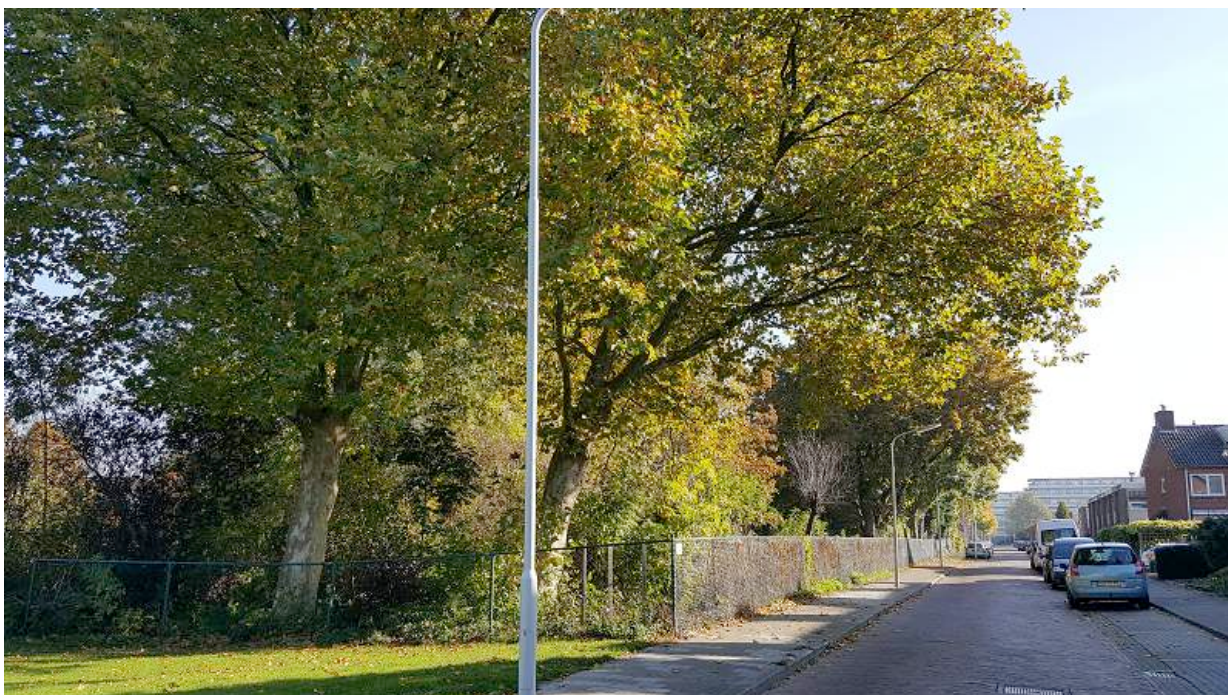
PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

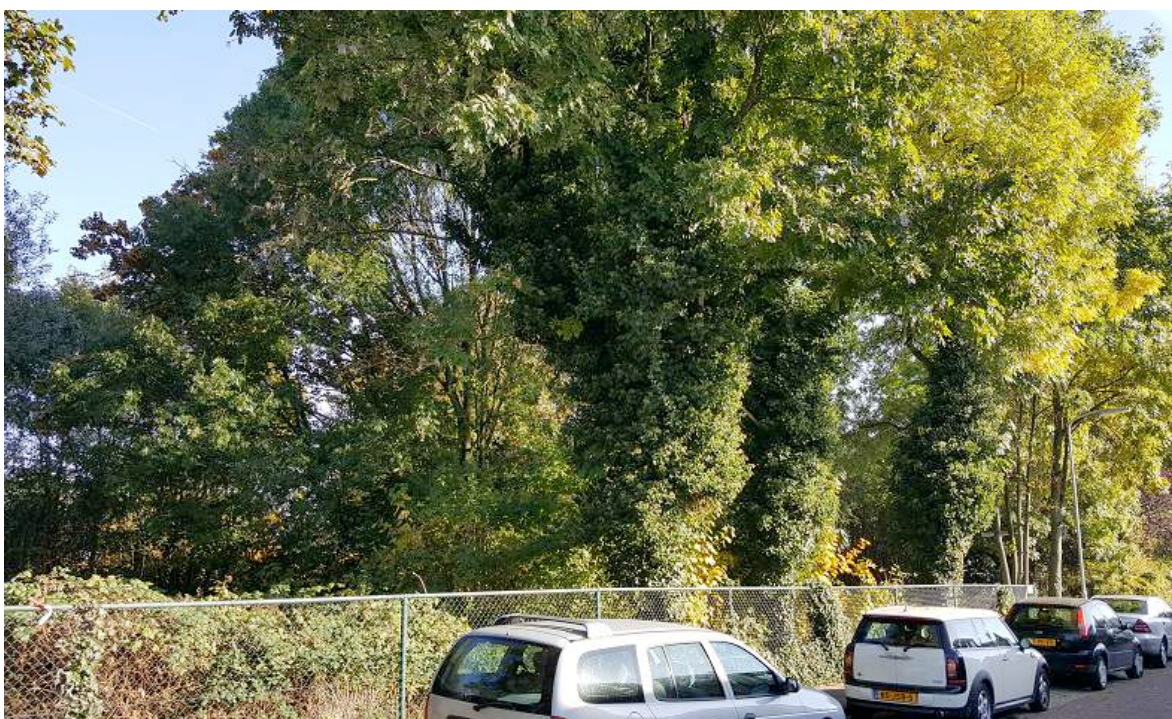
Vleermuisprotocol 2013

- <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Westkant plangebied, kijkrichting naar het oosten. Foto: B. Verhoeven / Ecoresult B.V.

Oostkant plangebied, kijkrichting naar het noordoosten. Foto: B. Verhoeven / Ecoresult B.V.